

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt -- kr.
Félévre . . . 5 " -- "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hóra 1 " -- "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és

Kiadóhivatal:

F-piacz, Simonffy-ház
a városházával szemben

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Október 6.

Debreczen, október 5.

Kegyeletes ünnepet ül holnap a magyar: az aradi tizenhármak kivégzésének évfordulóját, a mély gyászbanatos emlék-ünnepét.

Megsiratuk a dicsőket sokszor, véres szellemük azóta engesztelően intett a magyarnak, de emlékek ünneplése nem szűnik meg soha és örökké tartanak a legszomorubb nap tanulságai.

Véres betűkkel van megírva a magyar történelem könyve s minden lapon megtaláljuk azok neveit, kik hitért, szabadságért, a haladó kor nagy eszméiért áldozták föl életüket.

Nagy eszmékért, igaz érzések között elvérezni dicső a nagyoknak — de ti nemzeti ségek! kiknek szabadsága szüntén e drága hantokból virágzott ki, felejtetek: Valjón vértanúk, nemzeti hősök e azok, kiknek eszméjük téves, érzésük hamis, ők maguk kisserű ármányok és kómiikus felsülés törpe szereplői! Mérjétek össze őket, kik a ti nevetekben törnek a magyar ellen, október hatodikának fényes alakjaival, a kik között néktek is vérejtetek vannak!

És ti magyarok, értetek is hiába

vérzének ők, ha örökségüket a szabaddá, nagygyá lett utókor megőrizni nem tudta, avagy könnyelműen és vétkesen tette kockára pártiharezokon, érdek vásárain.

1848 és 1849 vértanui a nemzet szabadságáért haltak bitón, hullottak verpadon, de hiába haltak volna meg, ha a nemzet nem folytatná dicső missziójukat.

Hiába gyászoljuk őket Golgathájukon, ha kiejtjük kezünkől a lobogót, melyet a hősök oly sokszor lengettek dicsőségesen.

A nemzet most is szabad eszmék világosságáért száll sikra a sötétség szelmei ellen, a mely szellemek kopácsolnak vértanuinak bitófaín, tölték meg az életökre törő gyilkos fegyvert.

Akkor a nép, most a lélek s a hit szabadsága ellen tört az ármány; akkor vértanuság, most, a szabadság birtokában csak kitartás és szilárd akarat kell ahhoz, hogy a kiralya által támogatott nemzet kivívja a szabad, a szabadelvű eszmék diadalát.

Ők nagyot alkottak, nagyért hulltak el, védjük meg mi a kevesebbet és hozzuk diadalra, a mi reánk bízott.

Igy leszünk méltók a nemzet vértanuihoz és ne közeledjünk hivalkodó gyászunkkal az ő szentelt hamvaikhoz. Október 6-án, ha őket aztán gyáva meghátrálással, önző engedéssel meggyalázzuk

Akkor inkább ők gyászoljanak bennünket s szakítsák meg hófehér siri leplüket, hogy az utókor nem lép az ő véresöppekkel jelölt nyomdokaikba!

G. I.

Belföldi hírek. (Gyergyó-Szt. Miklóson) Dr. Matlekovics Sándor szabadelvű képviselő 346 szótöbbséggel megválasztott. A papság nagy mérvű agitációja és híveinek minden erőfeszítése dacára sem sikerült a nemzetipárti Groisz Gusztávot győzelemre jutatni. — (A jövő évi állami költségvetés) előirányzatát a képviselőház kedden tartandó ülésének folyamán fogja Wekerle minisztereinek, mint a pénzügyminiszter, terjedelmes exposé kíséretében előterjeszteni. — (Őfelsége névnapján) tegnap történt a budavári Mátyás-templom az utolsó kalapácsütés az ország méltóságai, a magyar kormány, a főpapság, főnemesség, a katonai és városi hatóságok és az osztrák delegáció jelenlétében. A nagy torony keresztjének gombjába tegnap a király nevénapján tették be azt az ókmányt, amely a templom építésének rövid történetét tárgyalja.

Külföldi hírek. (Pétervári) jelentés szerint a csár Körtuban fogja tölteni a telet. Allapota igen komoly, sőt aggasztó. A csár nagyon lesoványodott. Étvágya nincs, álmatlanságban szenved és folyton ingerült hangulatban van. A Kölnische Zeitung pétervári levelezője megerősíti azt a hírt, hogy a csár állapota a legutóbbi napokban ismét válságosabbra fordult. Híre jár, hogy régensségről akarnak gondolkodni. Hír szerint a trónörökös régenssé lesz olyképen, hogy a csár legidősebb fivérért, Vladimir nagyhercegezt tanácsadóul adják melléje. Vannak azonban, a kik e hírt kételkedéssel fogadják, mert Vladimir nagyherceg külföldön van. — (Az angol minisz-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Jövendölés.

Még neked sem mondom én meg,
Hogy a lelkem miért beteg,
Hiszen tudom: ugy se szánnál,
Legfőbb csak kikacszagnál.

Majd ott fóna a másvilágon,
Az utolsó számadáson,
Aki olyan nagyon szeret,
Megmondja majd — jó Istened.

S meglásd, téged arra büntet,
Büszke lányka c alfa, hűtlen!
Az után kell könnyet ejtned,
Aki téged nem szerethet.

Vágni fogsz a csókja után,
A ki lenéz, gyűlö, ítál —
S engem, aki becsült, áldott
Nem lesz szabad meg se látnod.

Nekem pedig a mennybe fenn
Még egy leányt megint terem,
Mint te, olyan arczvonással —
De más! más szívdobogással!

Kovácsy Kálmán.

Az apáca-növendék.

— Cattie Mendés. —

Az ifju apáczejelölt nagyon nyugtalan volt egy általa elkövetett bün miatt. Éjszaka nem tudott aludni; nappal nem lehetett ajkán mosolyt látni, annyira erőt vett rajta a bánat: az isteni tiszteletnél szórakozott volt, leczkéi alatt gondolataiban szomoruan elrévedezett, az ebédlőben pedig elfelejtett enni.

Gyakran látták őt a gyümölcsös kert farsói között kis léptekkel mendegélni, lehajtott fővel, lefogott karokkal, közbe-közbe nagyokat sóhajtvá.

Csendes, elvonult volt ő, a ki máskor csak ugy viczkándozott a jó kedvtől... Fekete-fehér ruhájában hasonlított egy megsebesült fecskéhez, a ki szárnyait a földön vonszolja, nem lévén képes többé elrepülni; ajkai olyanok voltak, mint egy hervadó vadrózsa, szemei, mint két harmatos kökény.

Végre is belátta, hogy addig nem nyeri vissza nyugalmát, jó kedvét, míg büne alól föl nem oldozzák. És csakugyan, a mint déiben a leczkének vége volt, kezébe könyveivel és czeruzájával lement a kápolnába, hogy meggyónjon a fiatal papnak, a ki a klastrom lelki felügyelője volt.

— Hallgatom, leányom.

Ugy látszik, a fiatal lelki atya nem volt haragos. Hosszúkás fehér kezei áldást intettek; jámboran lesütött szempillái alól gyöngéd te-

kintet áradt szét, kissé telt piros arczával és göndör hajával ugy nézett ki, mint egy reve rendába öltözött cherubin.

A pap leült s a gyónót szelid, mondhatni édes hangon biztatta.

— Fájdalom atyám, azt hiszem, vétkem igen súlyos s valószínűleg halálos vétek.

— Az Ur kegyelme, leányom, végtelen.

— Bár csak bocsánatot nyerhetnék.

Miután pedig elmondta volna a gyónáshoz előírt szavakat, a kis apáczejelölt ekképen kezdte meg vallomását:

— A mult héten történt, a mint látogatásban voltam nagybátyámnál, a ki törvényszéki elnök s jelenleg itt időzik falusi jószágán. Egyedül sétáltam a kertben a virágokat nézegetve s hallgatva a madarak csicseregését. A nap pedig oly égetően sütött, hogy én egész testemen ugy éreztem, mintha tüzes ruhában lettem volna. Nem gondoltam rosszra, — egyáltalán nem gondoltam semmire, — de izgatott voltam, nyugtalan, mintha valamely veszély előérzete kerülgetett volna, aztán észrevettem két verebét, a mint a homokban játszva, röpdésve egymást kergették, nem tudtam róluik szemeimet levenni. Hirtelen megálltam. Elöttem egy virágzó almafa tövében egy fiatal fiu aludt a fűvön teküdve. Megismertem, s nagybátyám fia volt, egy tizenhat éves tanuló. Engem nem vett észre, mert aludt. Havány arczával olyan szép volt, mint egy leány, félig nyitott szája olyan volt, mintha egy tesző

tertanácsa) hirtelen egybehívásának oka nem a Madagaskar miatt támadt nehézségek, hanem a pekingi angol követ távirata, mely olyannak tüntette fel a helyzetet, hogy a kormánynak az angol érdekek megóvása végett azonnal intézkedéseket kell tennie. Itt különben a legkülönbébb hírek vannak elterjedve. Így azt beszél-
lik, hogy a francia és az orosz flotta a kelet-ázsiai vizeken egyesült és körülzárta a japán flottát, továbbá, hogy Franciaország Madagaskar miatt barátságtalan jegyzéket küldött Angliának. Figyelemreméltó, hogy a francia minisztertanácsot ugyanarra az időre hívták volt össze, mint az angolt és két nappal előbb ült össze, mint amikor megállapítva volt

A debreczeni nemzetközi baromfi-kiállítás.

Debreczen, okt. 5.

(Z-i.) Ujvárosi, mikes-pécsi asszonyok teleháttal járuak be Debreczenbe és tele pénzes zacskóval térnek vissza házihelyüközü. Mikor minek mi az ideje, elárasztja ez az élelmes népség a sokat fogyasztó debreczeni piacot, turóval, vajjal, zöldséggel, legfőképen pedig baromfival és tojással.

Más falubeliek, az éhietetlenek irigykedve gondolnak arra a sok ezer forintra, a mi évente vándorol a szorgalmas ujvárosi, pécsi asszonyok zsebébe. Pedig okosabban cselekednének a sopánkodás, irigykedés helyett, ha ők is minden héten be emelnének néhány pár csirkét, néhány száz tojást a debreczeni vásárra. Még le is verhetnék ebben a versenyben az ujvárosiakat, pécsiakat.

Mert — és ez már nem irigylésre méltó — az ujvárosi sváb asszonyok esirkei ma is éppen annyi húst adnak, tojásaik ma is olyan aprók, mint ötven esztendővel ezelőtt, a különbség csak annyi, hogy ötven esztendő után háromszor, négyszer drágábban adják. Holott ma már háromszor — négyszer félszáznál több szárnyas-fajban válogathat a tenyésztő, hogy a szárnyasnak akár husáért, akár tojásáért fizetessen magának nagy árat; és még a helyi piacokon kívül nyitva áll előtte egész Európa piacza.

Erre fogja figyelmeztetni a közönséget a vasárnap megnyilandó nemzetközi baromfi-kiállítás, mely immár második e nemben városunkban. — Az itt együtt látható keresztezett és

nemesített fajok gyönyörű példányai fognak tanuskodni az okos és szakszerű tenyésztés bámulatos eredményeiről; e szemmel látható példák vezetnek a szemlélőt arra a meggyőző-
désre, hogy a baromfi tenyésztésben is szakítania kell a régi slendrián, paraszt gazdálkodással, s azt főcserélni az ép annyi költséget és fáradságot igénylő, de gondosabb és helyesebb tenyésztési rendszerrel; itt fog a közönség felbuzdítani, látva a roppant különbséget, hogy a fő frissítés hiányában századok alatt elcsenevesszédett hazai közönséges tyúk fajtánk helyett ezeket a husra, alakra, természetre nézve sokkal különb új, és keresztezett fajokat honosítsunk meg.

A tenyésztők buzgalma, a kik ezeket a remek állatokat nevelik, s maga ez a kiállítás páratlanul gazdag gyűjteményeivel tehát nagyon komoly figyelmet érdemel. Mert a kiállításoknak az a célja, hogy új és magas lendületet adjanak a vidékünkön üzött baromfitenyésztésnek, a mezei gazdálkodás ezen rendkívül fontos s hazánkban különösen nagyon jövedelmezővé válható mellékágának, mely némely országokban olyan jelentőségre emelkedett, hogy a mezei gazdálkodás egyik fő ágának tekinthető, s ez képezi ott a jövedelmeknek leggazdagabb forrását.

Az amerikai Egyesült Államok 410 milliót vettek be egy esztendő alatt búzából, 250 milliót tejből és tejtermékekből, ellenben 540 milliót baromfiakból. — Franciaország baromfi kivitele felül van a 300 millió, hazánkban is olyan jelentékeny a szárnyasok exportja, hogy az utolsó évek alatt baromfi kivitelük évi értéke felül emelkedett a husz millió. Pedig a kivitel legnagyobb részét ez ideig még mindig a mi elkorcsosult hazai közönséges fajtánk adta s a régi, paraszt tenyésztés állította elő.

E kiállításon látható bámulatos alaku és nagyságu szárnyasok tenyésztése, vagyis az okos és szakszerű baromfitenyésztés nem luxus, nem urpassió, sokkal inkább a szegényebb, alsóbb rendű néposztálynak áll érdekében azt minél előbb és minél nagyobb mértékben fölkarolni, hogy a gabona ajakát és a kivitelre nem alkalmas gabona nemüket busásan értékesíthessék, hogy családja fenntartására szükséges jövedelmét ez uton is emelje.

Ha majd a majorságokon, falvakon Cochín fajokkal keresztezett kitiűő új faj tyukokat, a minden haszon czélaak legjobban megfelelő Plymouth-okat, az óriási emdeni ludakat, a pompásan jövedelmező pekingi kacskákat tenyésztik nagy mennyiségben a magyar földművelő: he-

lyébe mennek a baromfi kereskedők, s úgy szedik össze tőle vagon számra jó pénzen a szárnyasokat, meg a tojást, hogy elszállítsák külső országokra.

Püspök-Ladányon lakik egy baromfi- és tojáskereskedő, a ki egyetlen egy év alatt csupán vasúti szállítási díjban 50.000 forintot fizetett ki a csenevész honi tyúkainak csirke és tojása produkciói után.

Mennyivel fényesebb eredmény lesz elérhető, ha gazdaszonyaink a mennyiség mellett a minőségre is nagy súlyt fektetnek, ha a szárnyas-tenyésztésben helyesebb rendszert követnek, a hazai fajokat új, nemes fajoknak tisztán tenyésztésével és keresztezésével, fölcserélik, illetőleg megjavítják.

A kiállításon azonban nem csupán a haszon-szárnyasok száz meg száz faja, osztálya lesz látható, kiállítva lesnek ott olyan válfajok is, a melyeknél nem a hus vagy a tojás produkcióra törekedtek a nemesítők, hanem bizonyos külsőségekre. Ezek a luxus fajok, a melyek alakjuk, színök vagy tollazatok különlegességénél fogva bírnak értékkel.

A kiállítás egyik gazdag látni való és gyönyörködtető osztályát képezi a gazdag galamb kiállítás. A galambok a tyukokhoz, kacskához, libákhoz képest ugyan aránylag kevés gazdasági értékkel és érdekekkel bírnak: mindazáltal az ornithológiában nevezetes szerepet töltenek be s tenyésztésök nem csupán szép, kellemes foglalkozás, de hasznos is.

Ugyanilyen elbírálás alá esik az éneklők és különféle diszmadaraknak osztálya, a mely hasonlóképen gazdagok és érdekesnek ígérkeznek.

A debreczeni kiállítás baromfi tenyésztésünknek gyors és nagy haladását jelenti. Hazánkban 1885-ben, az országos kiállítással kapcsolatban tartották az első baromfi-kiállítást. Az ott kiállított szárnyasoknak $\frac{7}{8}$ -a külföldi tenyésztőké volt, csak $\frac{1}{8}$ -részt származott a belföldről, a díjakait is többnyire külföldi kiállítók vitték el. — Az azóta rendezett kiállítások folyton javuló helyzetről tanuskodnak, s a belföldi tenyésztők viszonya a külföldiekhez ellenkezőre változott. — Az 1890. évi bécsi mezőgazdasági kiállításon a magyar házi szárnyasok megverték az o-ztrák és külföldi házi szárnyasokat.

De ez még csak azt jelenti, hogy a fajok minőségére nézve baromfi tenyésztésünk bátran versenyezhetik az idegennel, de azt még nem jelenti, hogy a tenyésztés terjedelme versenyképes eredményt ért volna el a mennyiségre nézve is.

rózsa lett volna az arcán. Közeledtem hozzá, folyton reá tekintve — kissé le is hajoltam, — azt hittem, hogy olyan jó volna közelebről nézni őt.

Nem tudta tovább folytatni! A szó elakadt a torkán a kis leánykának, fuldoklás vett erőt rajta, elfogta a szegyen s nem bírta bűnét megvallani. Aztán ismét összeszedte magát, de hiába. Végül elfordult s fejét két keze közé fogva, keservesen kezdett sírni.

— De hát, — szólalt meg a fiatal pap, — nem ítéhetek meg olyan bűnt, a melyet nem ismerék, s nem is oldozhatlak fel alóla.

Szerencsére a pap kieszt olyan módot, a melyen megtudhatja a kívánt vallomást, a nélkül, hogy a lányka féltékenységét még jobban fölkelte volna,

— Nincs valamije, a mire írhatná azt, a mit mondani akar?

— Oh igen, van egy füzetem és egy czeruzám.

— Éppen jó lesz. Ha nem mer beszélni, azt hiszem, le meri írni azt, a mit mondani kellene. Irjon tehát, s én addig elfordulok, nehogy megzavarjam.

A lányka, úgy látszik, szívesen vette ezt a javaslatot, elővette czeruzáját és ráülve a térdeplőre, füzetét térdére téve, kezdte írni vallomását. Közbe-közbe egy-két könnyecsepp is hullott a papírosra, olyan kegyetlen volt a vallomás. A mikor vége volt, a füzetet reszkető kézzel nyujtotta át a papnak, másik kezével homlokát takarva.

De a pap nem tudta elolvasni az irást; a betűk az izgatottságtól össze-vissza voltak kuszálva, azonkívül a sok könnyecsepp is szétáztatta az irást, egy szóval lehetetlen volt elolvasni.

— Hát hogyan tudjam megítélni a bűn súlyos voltát, hogy az ég könyörületes lehet-e iránta, vagy sem? — szólott a pap.

A leány erre elsápadt, elszörnyedve a gondolatától, hogy bűne alól föl ne oldoztassék s aztán még jobban kezdett sírni.

A pap már igazán kezdte sajnálni.

— Ne esék kétségbe, leányom. Nincs minden remény elveszve, a jó Isten még egy gondolatot sugallt nekem. Ha már nem tudta megmondani, sem le írni vallomását, talán mozdulatokkal kitudná fejezni. Emlékezzék csak vissza, gondolkozzék csak. Bűne olyan természetű-e, hogy mozdulatokkal is ki lehetne fejezni?

— Fájdalom, igen!

— Nos hát, akkor nincs semmi baj. Én lefekszem ide a padra, mint a hogy a nagybácsnak a fia feküdt; úgy tesz mint ha aludnám, mert ő is aludt, s hogy teljesen tisztában lehessen a bűn mibenléte fölől, maga éppen úgy fog cselekedni, mint akkor,

— Oh nem, azt nem merném többé soha!

— Ez alkalommal, leányom én parancsolom, s így mernie kell. Különbben pedig ne féljen semmitől, ne szégyelje magát, én szememet behunyom.

A leányka egy percig még tétovázott, de a pap egy szigorú pillantására fejét meghajította s megadta magát. Inkább így, mint szóval!

A pap lefeküdt a padra, fejét a falhoz támasztotta s behunyt szemekkel kérdé:

— Így feküdt a törvénytörő enök ur fia?

— Igen, egészen így.

— Nos tehát, győljék leányom.

A leányka körültekintve, reszketve közeledett, egy kissé lehajolt, aztán nézi, nézi a papot, — elképzeli, mi ttha a fiatal pap szája is olyan volna, mint egy odahullott fésző rózsza, és alig érve hozzá, hirtelen megcsókolja.

— És aztán? kérdi a gyóntató.

— De ez minden, atyám, esküszöm, semmi több! Azután szavadni kezdtem ijedten a ker-
ten keresztül. Ugy-e, hogy vétkem utálatos és én elkarhozom?

— Hát ez a körülményektől függ, — felelé a lelkiatya elgondolkozva. A bűnt, a melybe esett, úgy hívják, hogy „csók“. Azon-
tan a csókok nagyon különbözőek. Vannak nagyon bűnösök, kárhazatosak, s vannak ártatlanok.

— Istenem, kezdek remélni. Ugy-e, atyám az enyém talán nem is volt bűnös?

— Ezt még nem tudom teljes bizonyossággal megállapítani. Meg voltam lepve. Nem volt időm arra, hogy a kérdést kellőképen tanulmányozzam. Jó volna az igazság s a lelkeüdvösége érdekében ezt a ténybeli vallomást ismételni.

kedők, s egy jó pénzen a y elszállítsák

ny baromfi- és egy év alatt 0.000 forintot jainak csirke

éay lesz elér- viség mellett a k, ha a szár- szert követnek, ak tisztán te- ölcserélik, ille-

upán a haszon- osztálya lesz an válfajok is, ajás produkci- nem bizonyos ok, a melyek különlegességé-

g látni való és a gazdag ga- kokhoz, kacsák- lag kevés gaz- ak: mindazáltal reptet töltenek szép, kellemes

k az éneklők ztálya, a mely dekesnek igér-

omfi tenyészté- sít jelenté. Ha- kiállításal kap- mikiállítás. Az -a külföldi ter- rmazott a bel- külföldi kiállítások foly- k, s a belföldi hez ellenkezőre mezőgazdasági asok megverték nyasokat.

ni, hogy a fajok ztésünk bátran azt még nem delme verseny- a mennyiségre

g tétovázott, de a fejét meghaj- bb így, mint

tejét a falhoz l kérdé:

ki enök ur fia?

nyom.

reszkette köze a nézi, nézi a atal pap szája ott fesző rózsá, csókolja.

ontató.

esküszöm, semmi ijedten a ker- em utálatos és

ektől függ, — zva. A bünt, a „csók“. Azon- bözőek. Vannak s vannak ár-

i. Ugy-e, atyám nös?

jes bizonyosság- lepe. Nem volt képen tanulmá- s lelkeüdvös- vallomást ismé-

Erről csak azok a nagy számok tanuskod- hatnának, a melyeket áruforgalmi statisztikánk- ban a baromfi kivétel czime alatt szeretnénk mielőbb látni.

Hogy nem sokára elérkezik ez idő is, azt látrán remélhetjük haladásunk eddigi mértéke után s azon buzgalomból, a melyvel egyes tenyésztek, a tenyésztés előmozdítására alakult egyletek, köztük a fiatal, tetterős debreczeni, sikeresen munkálkodnak.

A vasárnap megnyíló kiállítást, mely nem csak hasznos tanulságokat nyújt, hanem a nemes fajok beszerzésére és meghonosítására is kedvező alkalmat és módot kínál, melegen üdvözljük.

Irodalom — Művészet.

* Heine ősei — pozsonyiak! A hirneves lyrikusról, kinek felállítandó emlékszobra nem leli honját a német hazában, legujabb azt derítették ki, hogy ősei magyarhoniak voltak. Heine Henrik nagyapja, Simon Michel ugyanis Pozsonyban „az udvari kamarának s az akkori pénzügyminisztériumnak kölcsönököt adott s a hadsereg rendes szállítója volt.“ A mikor ezüstpénzt veretett a kormány, ő szállította az ezüstöt. Az udvari kamara elismerését akarta nyilvánítani Simon Michel iránt s a magyar kamarát rávette, hogy neki és két társának váltóúzlet felállítását engedje meg Pozsonyban. Ez a régi Heine-féle üzlet, melynek tagjai a boroszlói Hirschel Lázár és Herz Lehmann is voltak, soká állott fenn, s a kor- mánynak nagy előlegeket adott. A pozsonyi levéltárakban mind megtalálhatók az adatok, melyek Heine magyarhoni származását igazolják.

Színház.

Hatodik előadás.

(Fanchon asszony leánya, operette 4 felvonásban, írta: Varney.)

Sziute jól esik konstatálnunk, hogy ismét egy kellemes estét töltöttünk tegnap a színház- ban; jól esik látnunk, hogy a kedvező auspiciu- nak között indult szibidény szépen fejlődik s hogy végre színházunk a lapota normális. Az az, hogy ezt csak a szeilemi tekintetre érthet-

— Ahogy tetszik, — felelé ő.

Másodszor is oda hajlik a fiatal pap felé, a ki most is szemeit behunyva alvást színlelt, s ajkaival a szentelt ajkakat érintette.

— Valószínűnek kezd látszani, hogy a csók nem volt teljességgel büzös, de más részről ok- talanság volna azt állítani, hogy egészen ártatlan volt. Az eset kétséges marad.

— Azt hiszi, lekiatyám, hogy talán jó volna még egyszer? . . .

— Valósággal, azt hiszem.

— Hunyja be a szemeit, kérem.

— Igyekeztek engem teljesen felvilágo- sítani leányom. Azért is jó lesz, ha ajkait hosszasan hagyja az én ajkaimon.

— Ahogy gondolja.

A leányka ismét lehajol, s ajkait hosszasan és édesen a pap ajkaihoz szorítja, míg végre a kápolna harangja szólalt meg, délutáni imára hiva az apáczákat.

— Menjen leányom, fel van oldozva, mondá komolyan a fiatal pap. Most már tisztában va- gyok. Az egész csekély, megbocsátandó vétek: penitenciául csak azt adom fel, hogy ártatlan kis ajkait egy kis szentelt vízzel szentelje meg.

— Milyen boldog vagyok! — mondá a leányka megcsókolva a pap kezét.

— Menjen tehát mondom leányom, s ha betálan valamely nagyobb bűnbe esnék, akár a törvényszéki elnök fiával, akár más valakivel, minden félnékre daczára ne mulasztja el azt nekem meggyónni; én mindig kész leszek valomását meghallgatni, éppen úgy, mint most.

jük, mert az anyagiakra még eddig sok panasza lehet az igazgatónak. Hát furcsa is az, hogy míg a személyzet hiányos volt, míg az előadá- sok kivánni valót hagytak feen — addig az volt a jelszó: „nem járunk színházba, mert gyenge a társulat.“ És most, hogy az igazgató nagy áldozatok árán, kitünő társulatot állított össze, a jelszó maradt a régi, a színház csak olyan üres, mint az előtt. Mi debreczeniek híre- sek vagyunk kényes műziesünkről, — hanem úgy látszik, hogy csak is műziesünk van, de áldozatkészségünk néha hiányzik.

Bocsánat, hogy az esteli előadás alkalmával, ilyen Kukui prédikáció-féle jutott eszünkbe, de bizony nagyobb pártfogást érdemelne az a jó igyekezet, a melyet most rendezés, kiállítás, játék tekintetében tapasztalunk színészeinknél.

Hiszen biztatjuk magunkat, hogy, majd jobban megy ez később, csak hogy ennél több okunk van hinni az ellenkezőt.

Rátérve most az esteli előadásra, arról csak jót mondhatunk. Maga a szöveg ugyan tul élénk francia temperamentummal van felru- házva, de oly diszkrétan volt előadva, hogy — leszámítva egyikét „elszólást“ — mindenki által élvezhető volt.

Margó Zelmának a czimszerepben sze- rencsés estéje volt; játéka, mint éneke egyaránt kedves, egyaránt behelgő. Régi dolog, hogy a milyen ügyes játékos, épen olyan ügyesen bánik hangzával; s bár mindenik ének szá- márt külön megdicsérhetnénk, de mégis legjob- ban ki kell emelnünk az I. felvonásbeli nagy duettjét Kozmával (Jaquot), va amint ugyan azon felvonás fináljában elénekelté sölőjét „Távoli bércezes Savoyától“, mely élénk tapsokat aratott s a bálás közön-ég többször hívta lámpák elé.

Ruzsinszky Ilona (Hermine) a szent- teskedő, de titokban kalandok után áhítózó asz- szonyt kellő diszkrétóval játszotta s tiszta, szab- atos énekével mindanyiszor lebilincselte a közön- séget. Szép volt az első felvonásbeli levél áriája, szép a II. felvonásbeli „A zene nálam egy o l t h a t l a n s z e n v e d é l y“ kezdetű szólója de legfrappánsabb hatást ért el a III. felvonás valzerében, a mikor egyuttal azt is megmutatta, hogy nem szükséges a hatás kedvéért frivolnak lenni; mert a franozia forradalom ferde kinövé- seire emlékeztető costumját teljes diszkrétóval mutatta be, a mi szintén izléséről tesz élénk bizonyosságot.

Elegáns játék, művészi éneklés az ő tu- lajdona, kit a közönség osztatlan szeretete min- den lépten nyomon, élénk tetszés nyilvánítások- kal tüntet ki.

Krémer (Bellavoine) ez uttal dicséret- tet érdemel, mert jó alakítást mutatott be minden tulás nélkül, a nagy képűsködő kéj- vadász közjegyző személyében, mulattató humo- rát épen a miatt élvezhettük mindvégig, mert nem ment a természetesség rovására.

Rózsahegyi (Zephiren) A szerencsét- len flótás szerepében ügyesen mozgott s jól is énekelt, partnerével Ruzsinszkyval együtt sok tapsot aratott.

Püspöki (Grenvillott) savoyai molnár kis szerepében sok humorral érvényesítette ko- mikumát, s e különben episod szerepet jó ki- domborította.

Váradai Albert (Saint Florent) ked- vetlenül játszott. Bár igaz, hogy szerepe egy- nangu, mégis több élénkséggel kell azt megjátszani épen azért, nehogy unalmassá váljék.

Kozma István (Jaquot) szép hangzával s ügyes játékkal tünt ki. Őt már a mult idény alatt megszerette közönségünk, mint értelmes, ügyes színészt, kinek kitünő hangja a magas fekvésben is szépen cseng s e mellett játéka a kellő elegantiát sem nélkülözi. Mind végig tet- szés között játszott és énekelt sok tapsot ara- tott s többször hívták lámpák elé.

A összeloadás kitünő volt, a karok is jól működtek közre s általában élvezetes estét élünk át, a miben nagy része van Z n o j e m s z k y n e k, a kitünő karmesternek is.

P.

Helyi hírek. Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 óraker, csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az ígató, kiadó-hivatal és az irattár a feleknak felvilá- gosításokat át hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A debreceni állami időjelző állomás jelentése. 1894. október 4-én reggeli 7 óraker. Hő- mérséklet 13.7 C. fok. Légnomás 755.9 millim. Szélirány keleti. Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig 4 millim. Ugy-nezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet 17 fok. Legalacsonyabb hőm. 13 fok.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreceni távirda-hivatalnál október 4-án: hűvös eső.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

A Göncy-egyesület „Otthon“-a (Keresk- Akad. földsz.) nyitva vasárnap d. u. 3-tól esti 9 óráig T a l á l k o z á s ugyanott szerdán és szombaton dél- után 3 órától 5-ig.

Színház szeptember hó 29.-től minden este 7 óraker.

Zeneestély az „Angol királyi“ szállodában minden kedden, pénteken és vasárnap.

A tűzoltó-zenekar minden szombaton, vasár- nap és ünnepnapon este a „Budapest“ sörszarnokban játszik.

Szüretok. Széchenyi, csapó és téglás kertben szeptember 26 és 27-én. Tócsa, posta és varga kertbe október 3 és 4-én. Új köntös, hatvan ut- cai (Csokonai) és homok kertben október 4. és 5-én Sesta, vén, csiga és boldogfalvi kertekben október 4 és 5-én.

Október 6. a baromfi kiállítás megnyitása. Október 1—9. Debreceni Dienes napi országos vásárok következő rendben: 1—3-án bór, gyapju, méz, toj, iparcikkek, gabon nemtek és mindenféle termény- vásár, 4—6-én juhvásár, 6—7-én sertés vásár, 7—8-án lóvásár, 8—9-én boronvásár. Nyers termények és ipar- cikkek a vásár egész tartama alatt árusíthatók.

Katonai ellenőrzési szemlék városunkban: Október 8-án az 1884. 1885. 1886. 1887. és 1888. évben sorozott tartalékosok és póttar- talékosok.

Október 9-én az 1889. 1890. 1891. 1892. és 1893. évben sorozott tartalékosok és póttar- talékosok

Október 10-én az 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. és 1893. évben sorozott debreczeni illetőségű más fegyvernem- hez és más csapattesthez tartozó egyének és póttartalékosok.

Október 11-én a Debreczenben tartózkodó idegen származású bármely fegyvernemhez tar- tozó szabadságos és tartalékos katonák.

Október 25. és 26. napjain pótsemlék, még pedig 25-én a 39. gyalog, 26-án az idegen származású és idegen ezredbeli katonáknak.

November 17-én a Csokonai-kör felolvasó- ünnepélye, a költő születésnapjának évfordulóján

Huszárvilág Debreczenben.

— Az öregek bucsúzása.

Délben fakadt fel a regruták bánata. mi- kor néhány napja oda kellett hagyniok a süléi bázat, hogy ezentul a király kosztján álmódozza- nak a harci dicsőségről — dalban fakadt fel az öreg huszárok öröme is a tegnapi nagy na- pon, mikor vissza eresztették őket a király kosztjáról a szülői házba. Hosszu három évnek várva várt öröme csendült meg az öreg huszá- rok nótájában s a nagy kaszárnya meg az egész város telis-tele volt délután azzal az ajjongás- sal: Már ezután szalutálni nem fogok.

Haza eresztették a huszárokat. Száz meg száz legény lett olyan szabad mint az ágon ülő madár. Ki is tört ám a jókedvük, nem is bírtak vele, hiába is sarkantyuzták volna visz- szafelé a gyeplűjét, el ragadt az velük, mint a tüzes paripa.

Csupa poézis volt ez az öröm, mely meg- valóította a régi-régi sovárgásokat és álmódó- zásokat. Hosszu három esztendő volt az nekik — hányszor repült el sáhajtasuk ezalatt a zöld salugáteres fehér házacska felé, melyben ott ül egy fehérhaju, jó öreg asszony s vár valakit . . . Az a valaki pedig az ő kedves fia, a ki nem is az övé már, mert azt a király fogadta fiává

Hányszor el álmodoztak az öreg fiuk, az esti takaródó mélabus hangjai mellett arról a zöld salugáteres fehér házacskáról, meg talán még valakiről, a ki a szomszédban lakik és pihegő keblében szerelmesen dobogó szívével várja azt a nagy napot, mikor oda adják az emberének a marsrutát, hogy menjen már haza — eleget szalutált már, eleget puczoita a lovat, hagyjon már a regutáknak is abból a harci dicsőségből.

Öröm volt nézni a kaszárnyában az öreg fiuk készülődését a régen várt szabadságra. Szédtek-vettek már kora reggel óta — nem is igen aludt akkor éjjel egyikőjük sem, mert ébren még szebbet álmodtak ám. Lepakolt a polczáról mindent az öreg huszár s beadta a hummit. Be ment utóljára az istállóba, hogy még egyszer megveregesse a hűséges sárgája nyakát. Még is fogta a puczólo keféit, pedig már nem volt kénytelen vele:

— Gyere, sárga, megpuczovállak utóljára — emlékébe.

A regrutának pedig, a ki a sárgáját örökölte, oda szólt az öreg:

— Fiam, átadom neked ezt a lovat, — a szeretőm pedig a Kispéterfia-utczában lakik, rád hagyom azt is, de a lóval kiméletesen bánj ám, mert hűséges állat...

Mozgalmas kép volt a bucsuzó huszárak esoportja. Szinte eszébe jutott az embernek a régi toborzó. Zeneszó mellett tánczolva, dalolva vigadtak az öreg huszárak az utcákon végig — sok leány vegyült közéjük ezalatt, nyilván a régi szeretők voltak. Bucsuztak ezektől is az öreg fiuk, mert ha a vén huszár megyen szabadságra, szeretőjét hagyja regrutára, mint a nóta mondja. — A fél város összegyülekezett a bucsuzó huszárak nézésére. A bucsu után elszédtek ki erre, a ki arra, hazafelé, hol már epedve várja őket az a jó öreg asszony abban a zöld salugáteres fehér házacskában...

— **Egyházkerületi közgyűlés.** A tiszántúli ev. ref. egyházkerület mai folytatódó közgyűlésén, melyen Kiss Áron püspök és Ritoók Zsigmond bihari egyh. m. gondnok elnökölték. Olvastatott J. ó István kérvénye, melyben a gymnáziumi felügyelővé választása alkalmából kéri a közgyűlést, hogy tanítóképezdei tanári állástól és az egyh. kerületi pénztár vezetésétől mentse fel. A közgyűlés küldöttséget bízott meg a kérvény megvizsgálásával és javaslat készítésével. A középiskolai felügyelőnek adott utasítás részletes tárgyalása, miután erre hosszabb idő kívántatik, elhalasztatott a jövő egyh. kerületi közgyűlésre. Thaly Kálmán egy küldöttség megválasztását hozta javaslatba, a mely bizottság az ügyet addigra előkészítene. Kiss Albert meg a tanügyi bizottságot is bele akarja vonni az előkészítés munkálataiba. — Szeremley Sámuel nem javasolja az ügyet elhalasztani s ez ülésen kívánja tárgyalás alá venni. Gróf Rádai semmi szükségét nem látja annak, hogy ezt a javaslat újabb, bizottságilag elkészítették, hevesen kel ki Thaly azon megjegyzése ellen, hogy a javaslatból a nemzetiségek hiányzik. — György Endre indítványozza, hogy ez utasításokat ideiglenesen léptessék életbe, addig is, míg részletes tárgyalás alá kerül. Dóczy Imre szintén a tavaszi közgyűlésre kívánja halasztani a részletes tárgyalást. Határozatátik, hogy a javaslat tárgyalása a jövő tavaszi közgyűlésre halasztassék el. Az egyetemes lelkész özvegy-és árva gyámintézet ügye került azután tárgyalás alá, hosszú, élénk vitát produkálván. Mind a 13 egyházmegye nyilatkozott e tárgyban. Tóth Sámuel főjegyző indítványozza, hogy egy bizottság küldessék ki, mely az eltérő 13 javaslatot összeegyeztetvén, véleményt, jelentést, tegyen a jövő kerületi közgyűlésre. Kiss Albert, Görömbey Péter s még többen óhajtkák, hogy az ügy közgyűlésen tárgyalassék. A közgyűlés elhatározza, hogy érdemlegesen már most tárgyalja az ügyet. E tárgyban három határozati javaslat adatott be, melyek felett élénk eszmecsere fejlődött ki. — A közgyűlés Kiss Albert indítványára elvileg hozzájárul az egyetemes gyámintézet létesítéséhez, de

a kivételre nézve a konventétől eltérő, a már létező egyházmegyei gyámintézetek vagyonának külön kezelését, a szerzett jogokat biztosító alapelveket kívánja fenntartani. — György Lajos kenderesi lelkész azt a módosított indítványt tette, hogy a meglévő egyházmegyei gyámintézetek továbbra is fenntarthatók és az azokba való belépéstől a lelkészek elnem tilthatók. A mai tárgyalásnál a közgyűlés az indítvány első részét el is fogadta; a második része felett a következő ülésen fognak szavazni. A gyűlést ma délután folytatják.

— **Személyi hírek.** Tiszta Kálmán volt miniszterelnök és Vallyi János egyh. ker. főgondnok urak, tegnap este 10 órákor Debreczentől elutaztak.

— **A püspök ebédje.** Kiss Áron ev. ref. püspöknek az egyházkerületi közgyűlés tagjai tiszteletére adott ebédjéről tegnap hoztuk tudósítást. Felszólaltak még Lukács Ödön, ki Balogh Ferenczért, az ujonnan választott főisk. leváltáráokért üritette ki poharát. Utána Kiss Áron püspök köszöntötte fel gr. Dégenfeld József főispánt és Simouffy Imre kir. tao. és polgármestert, Könyves Tóth Kálmán Dr. Baczoni Lajost, az egyházkerület világi új aljegyzőjét, Lukács Ödön Ritoók Zsigmondot, majd György Endrét. György Endre pedig rendkívül lelkes tószban az új egyházi polgárperrendszernek csak hátrányait tapasztalando szegény protestáns papokról és a protestáns öntudatról emlékezett meg. Poharat emelt Jó István Tiszta Kálmánért, Géresi Kálmán György Endréért, Tabajdi Lajos pedig Thaly Kálmánért. A fényes, mintegy 70 teritékű ebéd alatt mindvégig legkelembesebb hangulat uraldott. Megemlítjük, hogy a közönség érdeklődve várta egyházkerületünk nagy alakjának, Tiszta Kálmánnak pohárköszöntőjét, mely ezuttal elmaradt.

— **Az új önkéntesek.** Nyalkán lépdelenek az új egyenruhában az önkéntes urak s látni őket uton-utfélen, a mint katonásan üdvözlők ösméreseiket. Azt hisszük, hogy lesz közöttük idővel altábornagy is, hogyha nem, akkor egy év múlva legalább is — fráter. A cs. és kir. 39. gyalogezred állományába f. hó 1-én a következő egy éves önkéntesek vonultak be: Násza István, Hericz Dezső, Bibó Bige György, Czieleszky Vilmos, Zivuska Ferencz, Krampera Sándor, Barna Balázs Czinicz Lajos, Kürty Ferencz, Höffer Ferencz, Matlaszkowszky Károly, Rásó János, Mórász Béla, Kálmánchey Zoltán, Ujváry Béla, Fehér Emil, Baranyi Imre, Zih Pál, Weiner Sámuel, Mezei Izidor, Stern Móríc és Nagy Károly, összesen 22-en. Minthogy ezek szerint a megkívánt létszám megvan, az 1894/5. katonai évben is lesz önkéntes iskola Debreczenben.

— **Katonai áthelyezések.** Ceilendorff Simon II. ezredorvos a 39. gyalogezred kötelékéből ugyan ilyen minőségben áthelyeztetett az 5. utánaus erredhez, Varasdra (Horvátország.) Langer Ferdinand csász. és kir. közöshad seregbeli hadnagy a 39. számú hadkiegészítő parancsnokságtól, hol mint 2 hadkiegészítő tiszt működött, áthelyeztetett a 61. hadkiegészítő parancsnoksághoz Temesvárra, I. hadkiegészítő tiszti minőségben.

— **A debreczeni egyetem javára** újabb a következő adományokat jeentette be Kulin Imre a nagy-károlyi egyházmegye gondnoka: Az ér-endrédi egyház 100 koronát, Kulin Imre 100 koronát, Szántay István 50 koronát, Veress György 50 koronát, összesen 400 koronát ajánlottak meg, melyről Kulin Imre már be is küldötte az alapító levelet a depr. ev. ref. püspöki hivatalhoz, egyúttal az összeg egy ötöd részét 80 koronát a főiskolai pénztárba; a többi rész a következő négy évben lesz fizetendő.

— **Gyászjelentés.** Özvegy Sinka Ferencz né született Angyalos Teréz mint neje, gyermekei: Ella, Margit, Teréz, Ilonka, Etelka, Erzsike; testvérei: Lajos, nejevel és gyermekével; Emilia férjével és gyermekével; Juliánna, valamint számos rokonság nevében is fájdalomtól eltelt szívvvel tudatják a szeretett jó férj, apa, testvér, sógor és rokonnak Sinka Ferencz hites ügyvéd, az ev. ref. egyház volt

jogtanácsosa és városi bizottsági tagjának, folyó hó 4-én reggeli 5 órákor, életének 43-ik, boldog házasságának 13-ik évében hosszas szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytát. Kedves ha ottunk földi részei folyó hó 6-án, d. e. 10 órákor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint Miklós-utca 2075. sz. házuknál tartandó ima után a Szent-Anna utcai sarkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességre rokonainkat, ismerőseinket és az elhunytak pályatársait bánatos szívvvel meghívjuk. Debreczen, 1894. október hó 4. Béke longjen porai felett!

— **Betörés.** Kellemetlen eset zavarta meg tegnap este a Bány-utca 2222. számú ház lakóinak szüreti jókedvét. Jánosy József a Bosznay-czég egyik első alkalmazottja egész háznépétől szüretre indult s miután a szobákat, kaput jól bezárták kivonultak a szőlőtőkék derüs birodalmába. Estefelé az egyik cselédet négy kosár szőlővel kocsin hazaküldték aki meglepetve vette észre, hogy a kapu nyitva van. Még nagyobbra vált meglepetése, mikor a szobák ajtóit is nyitva találta. Majd a szifonokat, komótokat nézte meg, mind nyitva volt, de külérőszaknak nyoma semmin se látszott. Azonnal értesítette a rendőrséget és a szüretre lévő háziasszonyt, aki hamarosan hazaérkezett. Konstatálták aztán, hogy minden ajtót, szekrényt kulccsal nyitottak ki s az egyik komóból 50 frtot, a cseléd ládjából pedig 1 frt 50 krt vittek el. Az 50 frt mellett volt ékszerkehez, ruhaneműkhez nem nyultak. A napközben történt betörés tetteit nagy eréllyel nyomozza a rendőrség.

— **Dohánytermelők figyelmébe.** A Debreczen szab. kir. város határában lévő kincstári dohánytermelőknél az ez évi dohánytermelés megállapítására következő határnapok tűzettek ki: október hó 9, 10, 11 napjain az új földi pusztán, 12-én a Hegyes pusztán, 13-án az Elepen, 14-én az Oodódon, 15-én a Szepes és Ebes pusztákon, 16-án a Pállagon. Figyelmeztetnek az illető dohánytermelők saját érdekükben, hogy a nevezett napokon terményük megállapításánál személyesen jelen legyenek, vagy megbízottak által képviseltessék magukat.

— **A Kossuth szobor bizottság** hatvan-utcai gyűjtő bizottsága Koszorus Lajos nagybuzgalmu tag összehívására Komlóssy Dezső elnök vezetése alatt tegnap délután szüneten szervezkedett, kiegészítve magát a városrészek több ügybuzgó polgárával. A hatvan-utcai kerületet tizenhatsz szakaszra osztották fel; minden szakaszban két-két lelkes tag együtt járja fel a házakat, számozott gyűjtő-ivekkel. A működés rendjét a következőleg alapította meg a gyűjtő bizottság: az 1228—1249. számú házakban gyűjtenek Faragó István és Mike Ferenc; 1250.—1278 és 3654—55. sz. házakban Cserepes Mihály és Nagy József; 1279—1311. sz. házakban Pap Péter és Barta Dániel; 1312—1353. sz. házaknál M. Kiss István és Simon István; 1354—1385. sz. lakóházakban Hódy Béla és ifj. Gyarmati István; az 1386—1401 és 1418—1434. sz. lakásokban Orosz István és Salánky Mihály; 1403—1418 és 1467—1484. sz. házakban Kovács János kereskedő és Simon István; 1435—1452. sz. házakban Kovács József, ifj. Bajai István, Riesz Henrik és Lám Sándor; 1453—1466 és 1485—1516. sz. házakban Kovács János (molnár) és Tömösvári Péter; 1517—1553. sz. házaknál Fábián Károly és Riesz Károly; 1554—1578. sz. házakban Koszorus Lajos és M. Kiss István; 1579—1589. sz. házakban Györffy Aladár, Muraköz László, Nagy Bálint, Balogh István, Kertész Mihály és Ifju. Harsányi Imre; 1590—1605. sz. házakban Dr. Somogyi Zoltán és Szabó Antal ügyvéd; 1606—1631. sz. házakba, Harangi Sándor, Szóke Ferencz, Debreczeni István és Kiss Gábor; 3284 és 3361, 3362. sz. házakban Szóke János és Pál Ferencz; 3285—3319. sz. házakban Kiss András tanító és Barta Dániel; 3320—3360. sz. házakban Szabó Péter és ifj. Orosz István; 3363—3408. sz. házakban Nicht József, Pásztor János, Birinyi Ferencz,

Varkoly József, Grünwald József és Lusztig Konrad házanként való gyűjtésre megválasztott bizottsági tagok a gyűjtést a napokban megkezdik. — Kopeczky József helyben 3210 számú gyűjtő iven ugyan 2 forintot. — Kovács József ügyvéd 600 sz. gy. iven gyűjtő s neje 30 frt. Czieleczky Vilmos 1 frt. Árvay Béla 1 frt. Trenka Gottlieb 5 frt. összesen 37 frt. Harstein Kálmán Nádudvar 1663 sz. gy. iven: Harstein Kálmán 5 frt. Harstien Sámuel 5 frt. összesen 10 frt. Ifkovicz Márk Zenta 18. sz. gy. iven: N. N. 35 kr. Keeskeméti István 20 kr, Tasi István 10 kr. Tonki Sándor 20 kr, Majoros Imre 10 kr. Tóth József 20 kr. Tóth János 30 kr. Ujházi Imre 10 Ifkovicz 30 kr. Összesen 1 frt 75 kr.

— **Népfőlkelői jelentkezés.** Az 1893. évi XXXVII. t. cz. alapján mindazon, a város területén tartózkodó katonailag kiképzett népfőlkelőkre kötelezettek, kik a közös hadseregben, a haditengereszetben, a honvédségben, ezek póttartalékában, vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá oly katonailag ki nem képzettek, kik népfőlkelői (rózsaszínű) ajánlati lapjai elvannak látva, folyó évi október hó 27., 29., 30., 31. és november hó 2., 3., 4. és 5-ik napjain reggel 8 órakor a péterfiái honvéd laktanyában, személyesen megjelenni, vagy írásban jelentkezni tartoznak. Hogy pedig a népfőlkelői jelentkezése által mindenki foglalatosságában a legrövidebb ideig gátoltassék: a megjelenésre a következő sorrend állapittatik meg, ugymint:

Az 1894. évi október hó 27-én a 33 évesek és valamennyi fiatalabbak.
Az 1894. évi október hó 29-én a 34 évesek
" 1894. " " " 30-án a 35 "
" 1894. " " " 31-én a 36 "
" 1894. " novemb. " 2-án a 37 "
" 1894. " " " 3-án a 38 "
" 1894. " " " 4-én a 39 és 40 évesek.
" 1894. " " " 5-én a 41 és 42 "

Az írásbeli jelentkezéshez Debreczenben a katonai ügyosztálynál (Kossuth-utca „Komáromi”-féle ház) igyen „Jelenkező lap” kapható, melynek kiöltésére és egyéb kezelésére nézve a katonai ügyosztály és a jelentkező napra nyomtatott „Figyelmeztetés” nyújt felvilágosítást. A személyes jelentkezéshez az utolsó katonai okmány (végeltoicsátó levél, kilépési bizonyítvány, ajánlati lap) elhozandó az írásbeli jelentkezéshez pedig csatolandó. Írásban jelentkehetnek: a tisztjelöltek, papok, az állami és közigazgatási tisztviselők és egyéb alkalmazottak, a betegek, tengeren vagy külfölden utazók, a népfőlkelői szolgálat alól fölmentettek, az erdészek, bányászok, posta, távirtda, vasut, gőzhajó szolgálatban alkalmazottak és a fogházakban letartóztatottak. Az itt tartózkodó, de (Ausztriában) a birodalmi tanácsban képviselt tartományokban és királyságokban honos népfőlkelői hasonló minőségben és módok között tartoznak jelentkezni, mint a magyar honosak. A jelentkezés igazolatlan elmulasztása 2—5, egész 100 frt-ig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg megfelelő szabadságvesztéssel büntetetik. Debreczen, 1894. évi szeptember hó 20 án. A városi tanács.

— **Kicsérőlt kabát.** A színház keddi előadása után a földszinti állóhelyen egy diáknak a szürke öszi kabátját valószínűleg tévedésből kicsérélték. A cserélő urat ez uton kéri fel a „vesztes”, hogy sziveskedjék a kabátot a lapok szerkesztőségében beadni, hol a magáét átveheti.

60.000 frt. a főnyeremény a leMBERGI kiállítási sorsjegyeknél, mely 1% levonot után készpénzben fizetettük ki. Figyelmeztetjük tisztelt olvasóinkat, hogy a huzás már október 16-án.

Táviratok.

(A „Debreczeni Ellenőr” s. tudósítójától.)

Budapest, okt. 5.

A magyar delegáció ülése.

— Érk. d. e. 10 órakor. —

A magyar delegáció tegnap délután öt órakor ülést tartott, melyen, a választások megejtése után elfogadták

Bosznia és Hercegovina költségvetését. A hadügyi költségvetésnél München Aurél elfogadására ajánlotta a tételt; Bolgár Ferencz és Gáll József felszólalásaik után eltagadták.

A magyar katonai akadémiára fölveendő 40,000 forintot Apponyi Albert gróf megtagadta, azzal indokolván ezt, hogy az új intézet nem lesz magyar tannyelvű. Ő követeli a magyar oktatási nyelvű akadémiát, szerinte ez a kérdés, miután követelmény, az országgyűlés elé tartozik.

Hegedűs Sándor ezért a felszólalásáért Apponyit a hatvanhetedik kiegyezés megbontásával vádolja.

Apponyi védekezése után úgy ezt, valamint más tételeket is, a delegáció elfogadta.

Háborus hírek.

— Érk. d. e. 10 órakor. —

Az angol minisztertanács tegnap tartott ülésén lord Roseberry előadta, hogy a francziák Sziamban nyugtalanító tevékenységet fejtenek ki — Kinából az a hír érkezik, hogy a brit alattvalók élete ott veszélyben forog. A minisztertanács a teendőkre nézve megegyezett; de a határozatokat titokban tartják.

Bécsben, a külügyminisztériumban fontolóra vették, hogy a Kelet-Ázsiában lakó magyarok és osztrákok védelmére hadihajót küldjenek-e. Ha a japánoknak sikerül a kínai partraszállni és Peking ellen nyomulni, akkor olyan katasztrófa következik be, hogy az összes nagyhatalmak beavatkoznak. Ebben az esetben a jelenlegi kínai állam romba dől.

Kínában a nép a vereséget az európaiakon boszulja meg forradalmi izgatásokkal a dinasztia és a társadalom ellen.

A vallás szabad gyakorlata.

— Érk. d. u. 3. ó. —

A főrendiházban ma folytatták a vallás szabad gyakorlatairól szóló törvényjavaslat tárgyalását. Zichy Nándor gróf (természetesen) a javaslat ellen szolt; Papp Gábor dunántuli ev. ref. püspök Szász Károlyval szemben a felekezetenél külség mellett emelt szót. — Prónay Dezső báró a javaslat mellett adta le szavazatát; Szilágyi Dezső igazságügyminiszter Zichy Nándor gróf állításait hatalmas erővel czafolta meg szép szónoklatában, melyben polemizál Schlauch Lőrincz nagyváradi püspökkel, kijelentvén, hogy a tárgyalás alatt levő javaslatnak semmi célzata sincs a nemzeti ségek ellen.

Miután még Zichy Nándor gróf személyes kérdésben szólalt föl, megejtették a névszerinti szavazást, melynek eredménye az, hogy a javaslat mellett 114, ellene 113 szavazat esett és így a vallás szabad gyakorlatairól szóló törvényjavaslat egy szótöbbséggel elfogadtatott. Az elnök nem szavazott.

Törvényszéki esarnok.

* A debreczeni kir. tábla bírói kara a szünidő leteltével már teljes erővel megkezdette működését. Szünidejüket élvezik még a polgári tanácsból Sáróczy Szabó László és Kovács Antal, a büntető tanácsból pedig Naményi József és Ujhelyi András; ezeknek tolyó hó 21-én telik le szabadság idejük s 22-én elfoglalják hivatalukat.

* **A haragos ember.** Bagi Károly jómódu földmives már volt büntetve amiatt, hogy haragjában embertársait bántalmazta. Ma is hasonló tettért állott a törvényszék előtt. A vád, melylyel szemben vádlott teljes beismerésben van — a következő: Folyó évi márcz. 13-án hajnalban Bagi Károly észre vette, hogy Viktor fia — az ő határozott parancsa ellenére — a lovaknak abból a szénából ad, amely a juhoknak volt fentartva. Emiatt annyira dühbe jött az apa, hogy vasvillát kapott és a nyelével megütötte fiát, még pedig oly szerencsétlenül, hogy az ütés éppen szemem találta a különben is szembajban szenvedő fiut. A mindjárt alkalmazott orvosi segély daczara is hat hétig volt beteg. A mai tárgyaláson Bagi Viktor kijelentette, hogy nem kívánja édes atyját megbüntetteni. A törvényszék Igártó Sándor elnökelete alatt hat havibörtönre ítélte a vádlottat. Birák voltak: Dr. Szőke István, Hegedűs István, jegyző Radu Aurél, ügyész Dr. Kósa Zsigmond. Vádlott a törvényszék ítélete ellenfellebezett. Az ügyészség képviselője megnyugodott.

Tanügy.

* A sárospataki főiskoláról a „D. Hirlap” — bámulatos feületteségehez híven — alarm híreket közöl a „saját levelezőjéről.” Tegnapelőtt közöltük a sárospataki ev. ref. főiskola igazgatójának kérdésünkre hozzánk intézett tavrátat, a mely kijelenti, hogy Sárospatakon csak is az elemi iskola égett meg, a főiskola azonban teljesen ép maradt. — Ötnapos ujsagokból való kivágásokkal kissé furcsa dolog szenzációt csinálni a — „saját levelezőnek.”

Városi és megyei ügyek.

* A város szegényalapja tegnap 126 forint 56 krajcárral szaporodott, amennyiben a helyben vasuti állomáson és az ide érkező vonatok kocsiában elhagyott és a tulajdonosok által át nem vett tárgyaknak nyilvános árverésen történt eladásából az emittett pénztár javára a font jelzett összeg gyűjt össze.

* A közigazgatási bizottság, mely rendszeren minden hónap 5-én ül egybe, közbejött akadályok miatt f. hó 9-ére — kedden d. u. 3 óra-ra hivatott össze.

* A dajkaképző tanfolyam f. év november 1-én újból való megnyitása végett kereste meg — mint már tegnap megirtuk — Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő a város tanácsát. A tanács legközelebb tartandó ülésén fogja tárgyalni ez ügyet és — a mint értesülünk — véleményezés végett a városi iskolaszéknek fogja kiadni.

Mü-tyukok.

A tudósoknak rég fő a fejük a fölött, hogy tyuk volt-e előbb a világon, vagy tojás és kotlottak-e nagy kérdés fölött évszázadokon át, de nem költöttek ki semmi bizonyosat. Maradt a kérdés a maga megzápultában; tudósaink nem ütötték bele soká az orrukot.

Most egy német tudós — kinek is jutna másnak eféle eszébe — névszerint Lillienfeld Leó berlini kémikus beszéltet magáról, meg az ő mü-tyukjáról, melyre patentet szándékozik kérni és a mely ugy fogja ontani a tojást, mint a mesebeli kis jércze a szin-aranyat, Nagy veszedelem fenyegeti a vidéki gaz

daasszonyok legkedvesebb jószágait, a tarkabarka színű, bóbitás és nem bóbitás tyukokat. Az emberiségnek nincs többé szüksége az ő közhasznú működésükre; Lilienfeld ur belevágott a mesterségökbe; és termeli a tojást gyárilag anélkül, hogy kukorékot, vagy kukoricza, vagy buza kommenziót várna érte.

Igaz, hogy az a német tudós által műköltött tojás nem fog úgy kinézni, mint azt tyukjaink művészi himes formába cselekszik; nem lehet majd abból szép husvéti tojásokat festeni; az egész találmány egy enyvszerű anyag, melyet sok szítálás, pasztillálás és desztillálás után oda finomított Lilienfeld ur, hogy ugyanazon tulajdonságai vannak, mint a tojás fehérryének. Előnye a természetes tojás fölött, hogy jobban megfekszi a gyomrot, miáltal tetemes spórolás eszközölhető a háztartásban.

Ee hát mi lesz kérem a kakasokkal? Ezzel nem is számolt Lilienfeld ur? Kokhin-Kinában csak nevezhetik az enyv-tojás gyártó németet; de nálunk, a hol szomszédban a veszedelem a kakasokra: elintézését vár mindenestre e fontos nemzetgazdasági kérdés; mert ha semmi hasznót nem tesznek többé kakasaink létezésük csakugyan kérdésbe jöhet.

No hát, majd kikapar a tyuk mindent!

Nem állít ki Parthay ur a debreczeni baromfi-kiállításon ilyen műtyukot?

— on.

Az amerikai grófné.

— Amerikai regény. —

5.

— Chatfield-Taylor H. C.-től. —

(Folytatás.)

— Azt mondtad, hogy roppant bánt az téged, hogy a nyugoti nőknek olyan durva hangjuk van.

— Ej, csak tréfáltam.

— De nem tréfáltál, sőt igen komolyan mondtad, és én teljesen megértem az okát. Ez az oka, hogy annyira megkedveltelek, mert olyan édes, lágy hangod van. Ha a másik szobában anyámhoz beszéltem, mindjárt észrevettem, hogy egészen másként beszéltem, mint a mi embereink.

— Talán náthám volt, mondá Hugó nevetve.

— Soh' se tréfáljunk e felett, mert ez komoly dolog. Te mindent olyan lassu, csendes módon teszesz, és azt hiszem, valami borzasztónak találhatod, ha én össze-vissza szaladgálok, és teljes erőmből kiabálok. De nem tehetek róla, ez már természetem. De jól leszek, ha feleséged leszek, ígérem, és nem fogok szégyenedre válni.

Hugó magához ülte. Ez az őszinte gyónás tetszett neki.

— Tudom én, hogy mindez nem illik, folytatá Laura, de elfelejtkezem róla. Sokszor ha egyedül vagyok, könyvet veszek a kezembe és megkísérlem fennhangon olyan lágyan olvasni, mint a hogy te beszélsz, de ha egy magas „a“ betűhöz érek, az durván és affektáltan hangzik, hogy társaságban szégyenleném ugy kiejteni. Mindjárt észrevennék, hogy nem természetes.

— Soh' se gondolj vele, mond úgy ki a szavakat, a hogy neked tetszik. Hiszen én is igyekszem amerikai lenni. Ha nem tudok egészen azzá lenni, annak az az oka, hogy nem itt születtem; miért akarnál te olyan lenni, mint én?

— Nem tudom, talán akkor jobban szeretnél. Ismét megcsókolta. Barclay Magda eszébe sem jutott, csak szerelme nőtt. A legboldogabb embernek gondolta magát a világon.

— Tehát szeretsz, nemde? és karját a Hugó nyaka köré fonva, erősen magához szorította, mintha félne, hogy elvesziti. — Csak szeress, szerelmed nélkül én nem élhetek.

Már jó késő volt, midőn betértek a házba. Morse ur mogorván utasította őket, hogy: „kiki menjen a szobájába és ne csináljon lármát.“

Midőn Hugó szobájába ért, titkosan előhúzott egy fiókból egy vasárnapi újságot, kiterítette a lámpa elé, és olvasni kezdett. Morse ur semmi szín alatt sem engedte volna meg, hogy a „szent napon“ valaki újságot olvasson és Hugónak ugy kellett becsempészni kedvencz lapját.

Kényelembe téve magát, kezdett lapozni, és a rémhíreken keresztül gázolva, rájött a külföldi, az az európai hirrovatra. Itt a politikai híreket, eseményeket végig futotta, egy néhány válsai eseten elgondolkozott, egyik s másik esetet talán ezelőtt is ismerte. — Egyszer igen ismerős név ötlött szemébe, hirtelen átolvasva a cikket, felugrott és idegesen járt alá s fel a szobában.

— Ez lehetetlen, mormogá elképedve.

Majd ismét kezébe vette a lapot, — keze reszketett, ismét elolvasta a sorokat és meggyőződött a valóról. — Az ablakhoz tántorgott, kinyitotta. Levegőre volt szüksége, hogy kihűtse forró agyát. — Az esti szellő jót tett, értelmesen gondolkozhatott.

— Megmondjam-e neki az esküvőm előtt? — kérde önmagától. Majd kinézve a néma éjbe soká gondolkozott a kérdés fölöl.

— Nem, mondá végre. — Nem tudja meg, csak esküvőnk után.

III. Lakodalmi ünnep.

A esküvő reggelén sűrű köd ereszkedett le Highland-Glen-re és a Morse ház alig látszott ki a sötétségből.

Ez a ház még a bárbar idők egyik maradványa volt, midőn az építő mesterek nem sokat adtak a cizfráságra. Egyedüli dísz a nagy és kényelmes veranda, majdnem az egész házat körülfogta. — A szomszédok többnyire modern stílusban építették fel házaikat, magas tetőkkel, kupolákkal. De Morse János megmaradt az ő jó öreg fehér falu, zöld salugáteres lakásában, pedig ha akarta volna, szebbet építhetett volna, mint bárki más, de az ő conservatív jelleme nem engedett meg ilyen szinte czélszerűtlen újítást.

Mint egy hat órakor az esküvő reggelén, midőn a köd már oszolni kezdett és a magas fák alakjai eltűnedeztek, Morse Laura halkán kilépett a verandára. Alig aludt valamit, a mi igen természetes ilyen nagy eseménykor. Bucsut akart venni a kedves öreg helytől, mielőtt a vendégek megzavarnák a csendes ihlettséget. — Haját könnyeden egy kontyba csavarta, leszállott a kertbe. Egy napsugár keresztül törte a ködöt, és a gyenge szellő csakhamar megtisztította az egész vidéket. A harmat a fűvön ragyogott, és Laura elfedvén szemét a napsugár elő, gyermekora eltiúnt örömei fölöl gondolkozott, majd vidám dalra fakadt: „Boldog a menyasszony, kire napsugár süt.“ Felkereste buvó helyeit, megveregette az öreg újfundlandi kutya fejét, melynek évei majdnem annyit számláltak mint az övé. Simogatta az istállóban a lovakat, átölelve bársóny-síma nyakukat. Szaladgált össze-vissza a kertben, míg a reggeli hívó csengettyü megváltásra kényszeríté régi ismerőseitől. Midőn az élvezettől és egészségtől kipirosodott arczczal az ebédlőbe rontott, és leült az asztalhoz, az utolsó családi reggeléhez, alig lehetett rajta észrevenni, hogy életének legnagyobb eseményéhez már oly közel áll.

Az esküvő előtt egy órával, már a falu népe ott tolongott a kis református templom előtt, és az ajtó kinyitása után az ülések csakhamar megteltek ösmerősökkel, a kik látni akarták a szeretett kis Laurájuk esküvőjét.

(Folyt. köv.)

A telepathia.

— Irta: Zalai Márk. —

A szellemi reakzió élelmes lovagjai azon leskelődnek buvó helyeikről, hogy rést törve az értelem hatalmas sánczain, visszahódítsák a maguk sötét középkori birodalmát. Így kelteznek a szellemlátók, az asztal tánczoltatók, a boszorkánymesterek, a halottak feltámasztói és az — együgyü messzelátók.

A találmányok és felfedezések dús virágyain imhol is erősen versenyez Amerikával az elvénbedt Európa. Amaz találta fel a tele-

lephont, emez a — telepathiát. Edison és Neukomm! A legfényesebb két csillag a felfedezés láthatárán.

A thuzséri érdekes eset alkalmából egy fővárosi komoly irányu lap arra buzditja a művelt babonamentes közönséget, hogy írja le saját tapasztalatait és szellemdus élményeit a messzézés vagy telepathia köréből.

Es ezen felbátorító suggerálás daczára oly sovány az aratás, oly megbízhatlanok a kiapadó félben levő tisztátalan kutforrasok, hogy ezen felvilágosodott világap a beküldők neveit sem meri pellengérré állítani, alapos levén abbéli aggálya, miszerint az amugy könnyen félre nem vezethető művelt világ a szellemdus beküldőket babonásoknak találja nevezni.

Es a névtelen hősöknek ugyancsak igazuk van, midőn a mese országába tartozó beteges álomlátásaikat és kedélyük felkorbácsolta rémpbantásiáikat — merő képtelenségnek deklarálják.

Amde a dajkák addig-addig mesélgetnek az ártatlan kisedeknek, míg ők maguk is félig-meddig elhiszik a törpéknek és manóknak históriáit. Es alig van öreg néniek, ki unalmában és almatlanságában nem álmodoznék vagy az ördögről vagy lutriszámokról, halálfejekről vagy boszorkányokról. Es ha tizezer eset közül egyik, másik álma vagy rémlátása félig-meddig előbb vagy utóbb beteljesedik, avval dicsekedik, hogy ő ezen esetet előre látta és meg is álmodta. Hanem azért elfelejti ő kelme, hogy ilyen tizezer eset közül véletlenül egy eset következett be, míg 9999. mélyen a feledés homályába merült.

Ilyen szilárd alapon áll a telepathia. A világ csodaszomjas emberei nem elégszenek meg azon ámulatot gerjesztő tüneményekkel, miken naponta és perczenként látva és tapasztalva csudálkozhatnak és bámulhatnak. Nekik egészen új sütetü csudák és mysteriumok kellenek. A zigány-asszony művészetétől várják a tolvajok és gyilkosok fe fedezését, a kakuktól éveik számát. Az öntött ólom és az éjféli tükör megmutatja Sylvester estéjén szívük választottját és a halottak megjelennek fehér lepedőkben, hogy a sirontuli életről regéljenek.

Ilynemű sületlenségeket, ily fajta középkori phantasmagoriákat kénytelenek vagyunk a józan ész nevében — visszautasítani.

Es ha a hipnosis egy tulizgatott ideges beteg mediumot tétélez fel, mely folyton álmodzik és phantasiál, akkor a telepathiának csak hóbortos és üres t-jü médiumok adhatnak hitelt.

Olyan szagu és izü fogalom a telepathia, mint a boszorkányság, — mely nincs és melyek lejjesztettség és agysorvasztás terhe alatt ignorálják és megtiltják a modern józanész törvényeinek higgadt paragraphusát.

Hogy a vasut, távirta, telephon a természettudományok és technika ily előrehaladott századában még a telepathia humbugja is megfér, az méltán a tizenkilencedik század csudái közé tartozik.

Apró-cseprő.

* A doktor neje.

— Oh az én férjemben minden erény meg van, csak egy hiányzik nála.

— És az?

— A páciensek.

* Az a nóta.

A mult hét valamelyik estéjén egyik vendégőben már borközi állásban érezte magát a fiatal ember. Pislogó szemével rákacsintott a primásra, meg asztaltársaira:

— Csak egyetlen egy nótát szeretnék én elbuzatni s muszिकासzó mellett eldalolni — szólott — de ugy, hogy arra még a halálos ellenségem se mondhatná, hogy nem a szívemből jött, nem a legigazabb érzelmeimet tolmácsolja s nem örök igazságot tartalmaz. Csak egyetlen egy nótát...

Kíváncsian fordultak hozzá társai. — Egy ábrándos ifju, ki valami nagyon szentimentális gondolatokat forgatott elméjében, megkérdezte egva, hogy melyik az a dal?

A borközi állásban lévő fiatalember visszaugta neki:

— Azt a nótát szeretném eldalolni, szivből, igazán, hogy: „Nem vagyok én senkinek sem adósa . . .“

Gyűlöllek én, asszony-férfi,
Ki kiléptél rendedből;
S téged férfi-asszony, a ki
Kicsaptál lány nemből:
Herkulest, ha rokkát pörget,
Minervát, ha fegyvert zörget,
Lehetetlen szeretnem!
Határa van a két nemnek,
S nem toldása az érdemnek,
Hanem hiba, csorbaság,
Ha ki ezen által hág.

Kisfaludy Sándor.

A nő szerelmét nem szokás koldulni, hanem meghódítani.

Jókai.

A nőn fordul meg a család sorsa. Ép nő csinálhat egy beteges férjből egészséges embert; gyáva férjből nagy szellemet, — egyszerű férjből okos embert.

Jókai.

Kétféle nő van a világon: olyanok, kiknek szivük van és azok egyet szeretnek és olyanok, kiknek nincs, s azok szeretnek százat.

Báró Eötvös József.

Melyik asszony nem szeved? Hisz a nőt úgy alkot a természet, hogy az idegek uralkodjanak rajta. Csak hogy adott hozzá nekik csoda lelkiert, tünni és titkolni a szenvedést

Jókai.

* A növények színezésének jelentősége Wehrli svájci tudós, a növények színeit megkísérlette biológiai szempontok szerint osztályozni és a következő főcsoportokat különbözteti meg: 1. asszimiláció színezést; 2. védekezést nyújtó színeződést; 3. figyelmeztető színeződést (Warnungs-Farben); 4. színutánczást (mimicry); 5. csalogató színeződést; 6. nemi színeződést; 7. indifferens színeződést. Az asszimiláció-színezést a chlorofillon kívül az anthocyan is előidézi, melynek főszerepei: a világosság (fénynek) való változtatása és az anyagcsere előmozdítása. A védekezést nyújtó színeződések a következőképen jelenhetnek meg: a) külszerűen (például szürke vagy fehér szőrözlet által), b) világos színeiben és c) terméseken s magvakon. Megfelelő három alcsoportban lehet megkülönböztetni a mimicryát okozó színeződéseket is. A csalogató színeződések részint a keresztező ülepörzés céljaira, részint a termések (gyümölcs) elterjedésére szolgálnak. Figyelmeztető színeződés alatt az ártalmas, veszedelmes növényrészek leütő színeit érti Wehrli, mint például a szilárdcsere nye bogóját. A nemi színeződések kérdése még további észlelésekre szorul.

Közgazdaság.

* „A szőlő trágázása“. Irta: Ordódy Lajos, a „Gazdasági Lapok“ szerkesztő tulajdonosa. Ily című könyv jelent meg s küldetett be hozzánk. A lyoni szőlőművelési kongresszuson Goudere kijelentette, hogy kutatásai szerint az amerikai oltványok tartósak — tehát sok évig élnek — föltéve, hogy kellőleg trágáztatnak. Troughaud Verdier a nagy elárasztó, szintén kijelenté, hogy az elárasztott szőlők csakis helyesen alkalmazott intenzív trágázással tarthatók fenn. A homoki szőlőkről tudjuk, hogy trágázás nélkül alig teremnek valamit. A szőlőkneggel fenntartott szőlők pedig rendkívül trágázásokat igényelnek. Ime, az intenzív trágázás, mint a modern szőlőművelés sikerének egyik főfeltétele. A szőlő trágázása azonban igen sokban eltér más termelvények szokásos trágázási módjaitól és külön tanulmányt igényel, mert helyesen alkalmazva, terméseinket nagy mértékben növelhetjük, helytelenül trágáz-

va többet ronthatunk, miut javitunk a szőlőn. Egy műre tehát, mely e kérdést tüzetesen tárgyalja, égető szükség van, főleg most, midőn a mű- és kereskedelmi trágák nagy arányú tért foglalása a termelésben egészen új eljárások és módszerekre vezetett. Már pedig eddigelé munka, a mely e kérdéssel behatóan a kor színvonalán foglalkozók, egyáltalán nincsen sem a bel-, sem a külföldön s így ez a munka az első e tárgyban irt önálló gyakorlatias irányú műnek mondható. Szerző a munka rendszerének megállapításában azt a módszert követte, hogy az először rég időkől szokásos eljárásokkal s nézetekkel s később az új szőlőművelési módokhoz szabott új trágázási eljárásokat tárgyalja s így dedukálja az elfogadható szabályokat. A 190 oldalra terjedő mű az aprólékoságig részletes; Kodolányi Antalnak, a gazdasági irodalom úttörőjének van ajánlva s beszerezhető a „Gazdasági Lapok“ kiadóhivatala útján (Budapest, muzeum-körút 7-ik szám) 1 frt 50 krért.

Az őszi vásár.

A debreczeni országos őszi vásár alkal-mával f. év okt. 7. és 8-án Debreczen—P. Ladány és Debreczen—Hadház között, alábbi menetrend szerint külön személyvonatok fognak közlekedni:

B. 15.	
Hadházról indul reggel 7 óra 19 perckor.	
A Jó saktertről „ „ 7 „ 42 „	
Debreczenbe érkezik „ „ 7 „ 55 „	
B. 18.	
Debreczenből indul d. u. 3 óra 14 perckor.	
A Jó saktertről „ „ 3 „ 27 „	
Hadházra érkezik „ „ 3 „ 50 „	
1823.	
Debreczenből indul déli 12 óra — perckor	
Öndődről „ d. u. 12 „ 14 „	
Ebesről „ „ 12 „ 24 „	
Várvölgyről „ „ 12 „ 31 „	
Szoboszlórol „ „ 12 „ 44 „	
Kabáról „ „ 1 „ 09 „	
P. Ladányra érkezik „ „ 1 „ 29 „	
B. 8.	
P. Ladányról indul délután 1 óra 46 perckor.	
Kabáról „ „ 2 „ 3 „	
Szoboszlórol „ „ 2 „ 24 „	
Várvölgyről „ „ 2 „ 35 „	
Ebesről „ „ 2 „ 42 „	
Öndődről „ „ 2 „ 51 „	
Debreczenbe érkezik „ „ 2 „ 4 „	
Debreczen, 1894. okt. 3.	

az üzletvezetői helyettes:
Schwanda
felügyelő.

Erték-tőzsde.

(A debreceni „közgazdasági bank részvény-társaság“ közlése 1894. október 4-én.)

Államadósság:	
Magyar aranyjárdék 4% — — —	121.90
Magyar vasuti beruházási kötvény 4 1/2% — — —	126.50
Magyar koronajárdék 4% — — —	96.50
Magyar regále váltásági kötvény 4 1/2% — — —	100.—
Osztrák aranyjárdék 4% — — —	124.—
Egységes állam kötvény 4 1/2% — — —	93.75
Tisza-szegedi 4% -os nyeresémsor-járegy — — —	141.50
Részvények:	
Magyar hitelbank részvény — — —	466.75
Osztrák hitelbank részvény — — —	370.40
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv. — — —	122.50
Sorsjegyek:	
Magyar jelzálogbank 4% -os sorsjegy — — —	127.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3% -os — — —	116.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy — — —	11.75
Osztrák „ „ — — —	17.25
Olasz „ „ — — —	12.75
Bazilika sorsjegy — — —	9.10
Jó-sziv „ — — —	3.—
Pénz-nemek:	
Cs. és kir. arany — — — — —	5.84
20 márkás arany — — — — —	12.18
20 frankos arany — — — — —	9.87
1 Saverains — — — — —	12.38

Budapesti árú-tőzsde.

Budapest, október 3.

Napi jelentés.

Gabona-üzlet.

Buzát ma mérsékeltén kínáltak, a vétel-kedv jó volt míg az irányzat kellemesebb lett. Elkelt 28,000 m. jól tartott napi áron.

Eladások:

Tiszavidéki 200—82 mm. 6.52 1/2 frt. 200—82
6.40 frt. 100—82 mm. 6.45 frt. 300—82 mm. 6.50
frt. 100—82 mm. 6.45 frt. 100—81 mm. 100—81 frt.
3 havi időre.

Zab 5.85—6.10 frt.

• készpénzfizetés mellett.

Egyéb cikkek változatlanok.

Határidő-üzlet. Amerikából ma szilárdabb árfolyamok érkeztek, mire a mi tőzsdénk is szilárdabban indult pár krral buzára, s így zárult is. Tengeri már tegnap déután az erős vásárlási kedvre 4—5 krral megszilárdult, s ma külföldi magas jegyzésekre és a tovább tartó jó vételkedvre még szilárdabb lett pár krral. Zab és rozs élénk forgalom mellett szintén szilárdabb lett pár krral.

Zárlat 1 óra:

	frt
B u z a márc.-ápr.-ra 1894	6.72—6.73
szept.-okt. 1895	5.30—5.32
R o z s márc.-ápr.-ra 1894	5.67—5.29
okt.-nov.-re 1895	6.18—6.20
Tengeri szept.-okt-re 1894	—
máj.-júna 1895	5.86—5.88
Z a b sz pt-okt 1894	5.71—5.73
márc.-ápr-ilra 1895	6.07—6.08
Repcze aug.—szept. 1894	11.10—11.20

Zárlat 4 óra:

	frt
B u z a szept.—okt 1894	6.71—6.73
márc.-ápr-ilra 1895	5.30—5.32
R o z s szept.-okt. 1894	5.66—5.67
márc.-ápr-ilra 1895	6.18—6.20
Tengeri szept.-okt-re 1894	5.80—5.87
máj.-júna 1895	5.76—5.77
Z a b szept.-okt. 1894	6.75—5.76
márc.-ápr-ilra 1895	6.07—6.09
Repcze aug.—szeptre 1894	9.90—10.—

Hivatalos felemondások: 1000 mm. buza, 1000 mm. rozs, 1000 mm. tengeri.

Időjárás: szép, derült.

Budapest-köbányai sertés-kereskedelmi csarnok.

Október hó 3. Hizott sertés árak 1. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogramm feletti súlyban) 40.—40.5 kr, Öreg közép (páronkint) 300—400 kilogramm súlyban 40—40.5 krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogramm feletti súlyban) 42.—42.5 krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogramm súlyban) 43.—44. krig. — Fiatal könnyű (páronkint 250 kqm. terjedő súlyban) 46.—47.5 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kig. feletti súlyban) 40.—40.5 kr. — Közép (páronkint 220—280 kig. súlyban) 42.—42.5 krig. Könnyű (páronkint 220 kig. terjedő súlyban) 46.—47.5 kig. A nizzott sertés üzletany-zata lanya.

Szerkesztői posta.

El. Gá. Ennek van igaza: baj, hogy a lapok nem vigyáznak az ékezetekre. „A kis leány buja“ és az, hogy „a kis leány buja“, egészen mást jelent.

N. B. (H. Szoboszló.) Mindenesetre engedje meg az ifjuságnak a bélyeggyűjtést, sőt segítse elé passzióját, mert ez a módja annak, hogy a külföldi államok, uralkodók és városok nevéit s a hazai helyne-veket mintegy játszva megtanulja. A bélyegeket szor-tirozni kell egy csinos füzetkőben, egyszóval a foglal-kozás bár kissé költséges, de egyuttal nagyon hasznos. A gyűj és nemesebb foglalkozás keresésére serkenti a gyermeket, a felragasztás és rendezgetés csinnra szok-tatja s ha levelezés útján akarja gyarapítani gyűjtemé-nyét, akkor még a stílusa is javul, élénkül. Nyugodt lehet tehát abban, hogy az a gyermek igen okos és helyes irányban foglalkozik.

X. Y. Z. („Ima.“) Nyolcvanhat soros ima a lapunkba nem való, Hogy is mondja Szaboicsk a Mihály:

A szent könyvek is úgy
Tanítják,
Hogy akkor legszebb az
Imádság:
Ha mit az ajtatos
Szív érez,
Kevés szóval küldjük
Az éghez.

Krudy Gyula hírlapíró urnak. (Budapest.) Kérjük lakozását pontosan. Nem kapta Nyíregyházára küldött levelünket?

Debreczeni városi színház.
Idénybérlet 1. szünet. Páratlan szünet.

Ma pénteken, október hó 5-én:
Leszállított helyárrakkal, bérlet szünetben, először
AZ UJ HONPOLGÁR.

Eredeti fővárosi életkép dalokkal, 8 felv. Irta: Kövessy Albert. Zenéjét szerzette: Delin Henrik. „Az én nevem Goldstein Számi” és Marsch, couplet” zenéjét írta: Konti József.

Holnap szombaton, 1894 évi október 6-án páratlan bérletben:

A szigetvári vértanúk.
Történeti dráma 5 felvonásban. Irta: Jókai Mór.

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t.
Felelős szerkesztő:
Komlóssy Dezső.

Kardos László
KOSSUTH-UTCZAI

vászon-áru üzletében ajánlatnak

olcsó és diszes
ágyterítők,

fehér és színes

függönyök,

legjobb szőr, bársony és amerikai vászon

butorbehuzatra.

Eladó
gazdasági eszközök.

Részben egészen új, részben jó karban levő egyes, kettős, hármas ekék és altalaj ekék; porhánnyítók, lókapák, továbbá egy harang járgány, szeeska- és répavágó készülék, egy szeges rendszerű kis eséplógép és egyéb gazdasági eszközök **jutányos áron eladók.**

Megtekinthetők Kossuth- (Czepléd) utcán 2596. sz. a.

999
1894 v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 17131/1894. P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint F ü r s t Ignác részére Fülöp és Ungár ezégtől 600 frt tőke, ennek 1894. évi aug. hó 15. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 67 frt 30 kr. perköltség erejéig 1894. évi augusztus hó 18-án bíróság lefoglalt és 633 frt 90 krra becsült butorok, ágyneműek, és festékekből álló ingóságok 1894. évi október hó 12-én d. e. 8 órakor kezdetét veendő és mester-uteza 1382. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1894. évi szept. hó 30.

Sugár Gyula
bírói kiküldött.

Előkelő

idény-ujdonságok!

Oehmig-Weidlich illatszerészetéből

Zeitz és Baselben, legnagyobb illatszergyár Németországban.

Üzletszemély-et több mint 240 egyén.

Legfinomabb zsebkendő illatszer

ügymint kitűnő

TOILETTE-SZAPPAN

— kiváló minőségben, —

izléses elegáns kiállítású **DOBOZOK** legfinomabb berendezéssel, igen alkalmas **ajándékoknak.**

Oehmig-Weidlich gyártmányai kaphatók:

Szent-Királyi Tivadar díszműáru kereskedésében

és **Tóth Béla** gyógyszerésznél.

Utolsó
előtti hét

Lembergi

Kiállítási

Sorsjegyek á 1 ft.

Könyveremény

60,000 forint

11 sorsjegy 10 frt —
6 „ 5 frt 50

Díjmentes és huzás jegyzékért 20 krajcár beküldendő.

kapható:

A lemergi országos
kiállítás sorsjegy-irodájában
BÉCS, Bartenstein-utca 4.